

**AVIS SUR LE PROJET DE NORME RELATIVE À L'APPLICATION DES
NORMES ISA EN BELGIQUE**

**ADVIES OVER HET ONTWERP VAN NORM INZAKE DE TOEPASSING
VAN DE ISA'S IN BELGIË**

BRUSSEL - BRUXELLES

7.10.2009

Woonden onder het voorzitterschap van de heer L. DENAYER, Secretaris van de Raad, de plenaire vergadering van 7 oktober 2009 bij :

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen :

De heren MAGDALENIC en VANCRONENBURG.

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen :

Mevrouw MATTHEEUWS en de heer VANDORPE.

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de landbouw vertegenwoordigen :

De heer HAYEZ.

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de bosbouw vertegenwoordigen:

De heer SNYERS.

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders en de verbruikscoöperaties vertegenwoordigen :

Algemeen Belgisch Vakverbond :

De heren LAMAS, STRUYF en VAN DAELE.

Algemeen Christelijk Vakverbond van België:

De heer HANSSENS.

Algemene Centrale der Liberale vakbonden van België :

Mevrouw JONCKHEERE.

Woonde de vergadering bij als deskundige van de Raad:

De heer DESWERTE.

Advies over het ontwerp van norm inzake de toepassing van de ISA's in België

Inbehandelingneming

Bij brief van 6 juli 2009 heeft de heer P. BERGER, voorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, de raad in de onderstaande bewoordingen een adviesvraag voorgelegd:

"Mijnheer de Voorzitter,

De Raad van het IBR wenst u ervan in kennis te stellen dat het ontwerp van norm inzake de toepassing van de ISA's in België, dat u als bijlage bij dit schrijven vindt, tot 15 september 2009 wordt onderworpen aan een openbare raadpleging, overeenkomstig artikel 30 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007.

Dit document kan tevens worden geraadpleegd op onze website op het volgende adres: <http://www.ibr-ire.be>, rubriek "documentatie", subrubriek "ontwerpen van normen". Bovendien werd een schrijven gericht aan verschillende instellingen, waarvan de lijst als bijlage wordt bijgevoegd, teneinde hun aandacht te vestigen op de lancering van deze openbare raadpleging.

Voorts stellen we u ervan in kennis dat de Europese Commissie eveneens een openbare raadpleging heeft ingesteld over de goedkeuring van de ISA's, die kan worden geraadpleegd op het volgende adres: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/isa_en.htm.

Met de meeste hoogachting,

(get.) Pierre P. Berger"

De subcommissie Boekhoudregeling werd belast met het opstellen van een ontwerpadvies en is daartoe bijeengekomen op 7 en 15 september 2009.

Het ontwerpadvies werd op 7 oktober 2009 voorgelegd aan de plenaire vergadering, die het unaniem heeft goedgekeurd.

Inleiding

Het ontwerp van norm inzake de toepassing van de ISA's in België, dat overeenkomstig artikel 30 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007, aan een openbare raadpleging wordt onderworpen, heeft tot doel internationaal erkende en geactualiseerde standaarden, met name de International Standards on Auditing (ISA's), in België in het normatieve kader op te nemen.

De Europese instanties hebben reeds herhaaldelijk de wens uitgedrukt om tot een harmonisatie te komen van de uitoefening van het beroep van wettelijke auditor van de jaarrekening. Zo bepaalt de Auditrichtlijn van 17 mei 2006¹ onder meer dat de Commissie kan besluiten tot de toepassing van internationale auditnormen in de Gemeenschap. Tot op heden heeft de Europese Commissie nog geen beslissing genomen over de ISA's, maar ze voert op dit ogenblik wel een openbare raadpleging over de goedkeuring van de ISA-normen.

De ISA's, met of zonder aanpassing op nationaal vlak, zijn reeds verplicht in een aantal landen, waaronder diverse lidstaten van de Europese Unie. Ook in België worden de ISA-normen volgens het IBR al toegepast, vooral door de grotere revisorenkantoren, voor de controle van vele entiteiten, m.n. organisaties van openbaar belang.

De toepassing van de ISA's is gepland voor de controle van zowel de organisaties van openbaar belang als de andere entiteiten. Er is wel een dubbele timing: voor de organisaties van openbaar belang treedt de norm voor de controle van financiële overzichten m.b.t. tot afgesloten boekjaren uiterlijk 15 december 2012 in werking. Voor de andere entiteiten wordt de norm pas twee jaar later toegepast. Er is wel voorzien in een evaluatie van de Europese en Belgische ontwikkelingen tegen 15 december 2011, waarna de vastgelegde data van inwerkingtreding van de norm nog kunnen worden aangepast. Bovendien kondigt het IBR in zijn ontwerp van norm aan dat het op zijn website een lijst zal plaatsen met de bedrijfsrevisoren die verklaren de ISA's toe te passen op al hun wettelijke controleopdrachten al voor de vastgelegde datum van inwerkingtreding van de nieuwe norm.

¹ Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad.

Advies

De raad wenst erop te wijzen dat de periode voor de openbare raadpleging grotendeels tijdens de vakantieperiode viel, waardoor hij niet over de nodige tijd heeft kunnen beschikken om een grondige analyse van de elementen van dit dossier uit te voeren. In deze omstandigheden beperkt de raad zijn advies dan ook tot het formuleren van enkele algemene opmerkingen.

De raad gaat akkoord met de nagestreefde doelstelling om het normatieve kader voor de uitvoering van revisorale opdrachten te moderniseren. De raad ondersteunt het streven naar een kwaliteitsvolle audit en hoopt dat de introductie van de ISA's in België rechtstreeks zal bijdragen tot een verbetering van de auditopdrachten en indirect ook tot een betere kwaliteit van de informatie die aan de ondernemingsraden wordt verstrekt. Hij erkent ook het belang van internationaal erkende standaarden in België, dat een voor internationale betrekkingen en investeringen zeer open land is.

De raad constateert dat op Europees vlak nog geen beslissing werd genomen omtrent het introduceren van de ISA's in de Europese Unie en dat gelijktijdig met de openbare raadpleging in België ook een openbare raadpleging in de Europese Unie plaatsvindt. De raad is ingenomen met het in punt 6 van de ontwerpnorm uitgedrukte voornemen om een evaluatie van de Europese en Belgische ontwikkelingen te maken tegen 15 december 2011, waarna de definitieve data van inwerkingtreding zullen worden vastgesteld.

De raad stelt vast dat, volgens het IBR, de ISA's bepalen dat hun concrete toepassing moet worden aangepast aan de kenmerken van elke entiteit die aan een audit wordt onderworpen, meer bepaald hun omvang (kmo's), hun complexiteit en hun aard (verenigingen). Volgens de raad is dit een essentieel gegeven. Voorts is de raad van oordeel dat de toepassing van de ISA's op de kmo's en de verenigingen geen extra kosten voor deze entiteiten mag meebrengen. Er moet dan ook een kosten/batenanalyse van de toepassing van de ISA-normen op de kmo's en de verenigingen worden uitgevoerd teneinde de in punt 6 van de ontwerpnorm aangehaalde evaluatie te kunnen realiseren.

De raad onderstreept het belang van een begeleidingsprogramma voor de tenuitvoerlegging van de ISA-normen. Dit programma moet het m.n. mogelijk maken tegemoet te komen aan de behoeften van de kleine kantoren, zowel wat de praktische opleiding als wat de instrumenten betreft, opdat deze hun controles overeenkomstig de ISA's kunnen uitvoeren.

De raad constateert dat het IBR op zijn website alle bedrijfsrevisoren wil inventariseren die verklaren de ISA's reeds toe te passen op al hun wettelijke controleopdrachten, als een incentive voor andere bedrijfsrevisoren om de ISA's te hanteren. Hij pleit evenwel voor de invoering van een voldoende lange overgangperiode opdat het bovengenoemde begeleidingsprogramma en de ISA-normen m.n. in de kleine kantoren concreet ten uitvoer kunnen worden gelegd.
